

Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2100019 Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats' en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu, artikel 7, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 12 december 2008, artikel 8, artikel 13, §1, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 36bis, §9, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005, 19 mei 2006, 7 december 2007 en 12 december 2008, artikel 36ter, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2006, 27 april 2007 en 8 mei 2009, en artikel 51, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2100019 Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats' en tot vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, waarmee de Regering het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het desbetreffende gebied principieel heeft vastgesteld;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 15 juli 2011;

Gelet op het advies 2011-71 van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, gegeven op 20 oktober 2011;

Gelet op het gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012, gegeven op 19 januari 2012/27 januari 2012, het gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012, gegeven op

22 maart 2012/30/ maart 2012 en het gemeenschappelijk advies 64-2012, gegeven op 28 september 2012, van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij;

Gelet op de adviesaanvraag die op 15 juli 2011 bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen is ingediend, met toepassing van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Overwegende dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op 7 september 2011 beslist heeft geen advies uit te brengen over de voorontwerpen van besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszones, zoals door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen bekrachtigd op 14 september 2011;

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, artikel 21, dat toestaat dat wordt voorbijgegaan aan de ontstentenis van een advies;

Gelet op het advies 53.851/1/V t.e.m. 53.886/1/V van de Raad van State, gegeven op 18 september 2013, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat op grond van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, de Vlaamse Regering elk gebied dat in aanmerking komt als speciale beschermingszone en dat ze definitief heeft vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet of dat krachtens artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet bij besluit als speciale beschermingszone moet aanwijzen; dat ze dat zo spoedig mogelijk moet doen, uiterlijk binnen zes jaar nadat de Europese Commissie het gebied van communautair belang heeft verklaard;

Overwegende dat het gebied 'BE2100019 Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats' bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones, is vastgesteld als gebied dat ter uitvoering van artikel 4.1 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora, hierna de Habitatrichtlijn te noemen, door het Vlaamse Gewest aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszone en daarom, ingevolge artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet;

Overwegende dat de Europese Commissie het voormelde gebied van communautair belang heeft verklaard bij beschikking 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio; dat het voormelde gebied moet worden aangewezen als speciale beschermingszone;

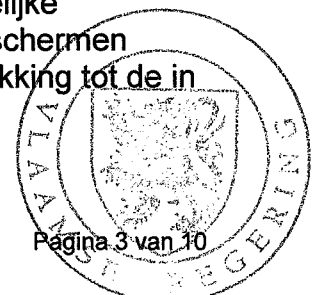
Overwegende dat de speciale beschermingszones met toepassing van de Habitatrichtlijn moeten worden aangewezen voor de instandhouding van de habitats uit de bijlage I bij het Natuurdecreet en van de soorten uit de bijlage II bij het Natuurdecreet;

Overwegende dat artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, hierna het Procedurebesluit te noemen, de elementen opsomt die een aanwijzingsbesluit moet bevatten; dat overeenkomstig artikel 10 van het Procedurebesluit een voorstel voor toevoegingen of schrappingen van Europees te beschermen habitats en soorten in het aanwijzingsbesluit opgenomen moet worden als dat vereist is op basis van nieuwe wetenschappelijke gegevens; dat bij de rapportering over de staat van instandhouding van de Europees te beschermen soorten en habitats ter uitvoering van artikel 17.1 van de Habitatrichtlijn en tijdens de opmaak van het rapport ter onderbouwing van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen van 8 mei 2010 als vermeld in artikel 5 van het Procedurebesluit, en het rapport ter onderbouwing van de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, nieuwe wetenschappelijke gegevens werden verzameld over het voorkomen van Europees te beschermen soorten en habitats in dat gebied en het belang van dat gebied voor het duurzame voortbestaan van die soorten en habitats in Vlaanderen;

Overwegende dat op grond van artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet ter uitvoering van de Habitatrichtlijn en richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, de administratieve overheid binnen de speciale beschermingszones de nodige instandhoudingsmaatregelen neemt die moeten beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen habitats, vermeld in bijlage I van het Natuurdecreet, en de soorten, vermeld in de bijlagen II, III en IV van het Natuurdecreet, alsook van de niet in bijlage IV van het decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels;

Overwegende dat krachtens artikel 10 van het Procedurebesluit, voor elk gebied dat moet worden aangewezen als speciale beschermingszone op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet, het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen moet worden geïntegreerd in het voorontwerp van aanwijzingsbesluit; dat het besluit dat het gebied 'BE2100019 Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats' aanwijst als speciale beschermingszone de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied moet bevatten;

Overwegende dat de instandhoudingsdoelstellingen voor een Europees te beschermen gebied worden opgemaakt op basis van een rapport dat de componenten, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, bevat; dat in het daarin te formuleren voorstel van instandhoudingsdoelstellingen de prioriteiten worden geïntegreerd; dat waar in het Procedurebesluit prioriteiten zijn gedefinieerd als "een voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen binnen een Europees te beschermen gebied, gelet op de Europees te beschermen soorten en habitats waarvoor het gebied is aangeduid, gelet op de desbetreffende gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen en gelet op de voor dat Europees te beschermen gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging met betrekking tot de in dat gebied te beschermen soorten en habitats", die 'voorrangsorte van

instandhoudingsdoelstellingen' te begrijpen is als de oplistings van een aantal te nemen acties die inspelen op de naar voren geschoven instandhoudingsdoelstellingen; dat die acties niet per definitie zullen toelaten om *alle* instandhoudingsdoelstellingen te realiseren, maar dat het prioritair aanpakken ervan een sterke voorkeur geniet;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 9 van het Procedurebesluit, de minister een voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten vaststelt op basis van 1° het bovenvermelde rapport, 2° een door het Agentschap voor Natuur en Bos opgemaakt verslag over een consultatie, met betrekking tot dat rapport, van de betrokken doelgroepen in het Europees te beschermen gebied in kwestie, 3° het overleg met de gewestelijke overleggroep, vermeld in artikel 3 van het Procedurebesluit, over de in de twee vorige punten vermelde documenten; dat het verslag over de consultatie van de lokale doelgroepen is opgemaakt op 24 augustus 2010 en dat het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep heeft plaatsgevonden op 18 mei 2010, 30 augustus 2010, 18 oktober 2010 en 22 februari 2011;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos, op grond van de besprekingen bij dat overleg, het ontwerprapport, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit heeft afgewerkt en het rapport heeft overhandigd aan de bevoegde minister op 31 maart 2011; dat het rapport alle componenten bevat die vereist zijn op grond van dat artikel 8;

Overwegende dat de bevoegde minister, op basis van het haar op 31 maart 2011 overhandigde rapport, het bovenvermelde verslag over de consultatie en het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep, het voorontwerp van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het gebied heeft vastgesteld;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos rekening heeft gehouden met de ontvangen adviezen 2011-71, 06-2012/01-2012, 21-2012/04-2012 en 64-2012 van de strategische adviesraden, waaruit wijzigingen aan de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, zoals door de Vlaamse regering principieel goedgekeurd op 15 juli 2011, zijn gevolgd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 suggereert dat de Vlaamse Overheid zich ter dege voorbereidt op mogelijke vervolgstappen in lijn met het lopende overlegproces en daarover ook duidelijk communiceert met de overlegpartners;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners het overlegproces heeft geëvalueerd en bijgestuurd, in samenwerking met de overlegpartners het implementatietraject heeft uitgewerkt en dat de overlegpartners actief betrokken werden in de werkgroepen rond bestaande kwesties;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 voorstelt om de aanbevelingen van de WTC verder door te vertalen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners vijf kwestiewerkgroepen opstartte die een aantal steeds weerkerende kwesties dienden op te

lossen, dat de Vlaamse Overleggroep besliste de referentiewaarden niet te wijzigen tijdens het huidige proces, gezien dit een voor Europe juridisch onaanvaardbaar uitstel voor de goedkeuring van de instandhoudingsdoelstellingen en prioritaire inspanningen zou teweegbrengen, dat in het voorjaar 2013 een WBC rond de referentiewaarden wordt opgestart, waarna deze in functie van de eventuele herziening van de doelstellingen ikv de monitoring en zesjaarlijkse rapportering en evaluatie door de EC, al dan niet bijgesteld kunnen worden; dat de gewijzigde instandhoudingsdoelstellingen door de WTC opnieuw bekeken werden en de conclusie van de WTC hierover voorwaardelijk gunstig was;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 vraagt dat er werk wordt gemaakt van een uitvoeringsplan in overleg met de doelgroepen, zodat het voor de betrokken actoren duidelijk is wie welke doelen waar en wanneer moet realiseren;

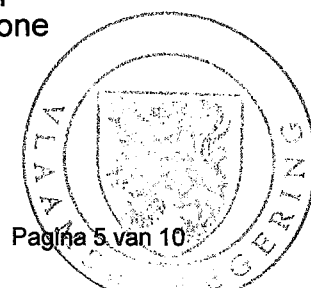
Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd en dat er voor de figuur van een Natura 2000 management plan per speciale beschermingszone gekozen wordt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het overleg over de algemene aandachtspunten bij voorkeur voor eind 2012 gebeurt, bijvoorbeeld binnen de werkgroepen die de kwesties behandelen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners de verwerking van de algemene aandachtspunten heeft geïntegreerd in de werking van de vijf opgestarte kwestie-werkgroepen en dat de betrokken sectoren na de resultaten van de kwestie-werkgroepen en de andere overlegfora, een samenvatting van de nog relevante aandachtspunten voor de implementatie hebben ingediend, dewelke aan de Vlaamse regering worden overgemaakt in de 'standpuntennota';

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat bij een gefaseerde evaluatie van de IHD (ten minste) volgende punten in onderlinge afweging mee in rekening gebracht worden: socio-economische toets, algemene impact van ruimtebeslag beperken, voldoende waarborgen van de lokale gunstige staat van instandhouding in het belang van het behoud van het areaal, belang van een robuust doelenkader als buffer voor de dynamiek van de open ruimte;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners zowel bij de totstandkoming van de gewestelijke en specifieke instandhoudingsdoelstellingen als bij de optimalisatie van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen binnen de werkgroep kalibratie, deze punten in overweging genomen hebben en overwegende dat niet voor elk Europees te beschermen habitat of soort dat voor een speciale beschermingszone is aangemeld of binnen een speciale beschermingszone voorkomt, er gestreefd moet worden naar een lokaal goede staat van instandhouding;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen een sluitende timing op te stellen met prioriteiten voor het vastleggen van de IHD voor alle SBZ-V;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin een timing met prioriteiten voor het vastleggen van de S-IHD voor alle SBZ-V werd opgenomen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat de problematiek rond de kalibratie van doelstellingen binnen de werkgroep kalibratie wordt behandeld, waarbij een duidelijke afweging met de lokale socio-economische context bij de kalibratie en de implementatie van de bosdoelstellingen wordt benadrukt;

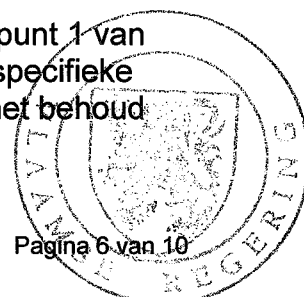
Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de doelstellingen zijn geoptimaliseerd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het gebruik van vorken voor de doelstellingen verwijzen naar de lopende kalibratie- en de implementatiefase van het IHD-proces en inzake recreatie wijzen op het belang van een passende beoordeling, die de verenigbaarheid van geplande activiteiten en de S-IHD moet nagaan;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de vorken voor de Europees te beschermen habitats werden omgezet in unieke getallen en overwegende dat inzake de verwijzing naar de Passende beoordeling in de kwestie-werkgroep Passende beoordeling in samenwerking met de overlegpartners het instrument Passende beoordeling verder werd uitgewerkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen aan ANB en INBO om na te gaan of: (1) de S-IHD het behoud van het areaal van Europees beschermde soorten en habitats voldoende verzekeren; en (2) de metapopulatie-criteria voldoende vervat zijn in de S-IHD;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van punt 1 van het bovenstaand advies bevestigt dat bij het plaatsen van doelen bij de specifieke instandhoudingsdoelstellingen maximaal rekening gehouden werd met het behoud

van areaal in kritische randhokken, dat in navolging van punt 2 van het bovenstaand advies reeds bij de opmaak van de Gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen rekening is gehouden met de metapopulatiebenadering, dat bij het plaatsen en bij de optimalisatie van de doelstellingen binnen de kalibratiewerkgroep gestreefd werd naar de creatie van grote kernen voor bronpopulaties voor fauna en dat het streven naar grote kernen ook werd vertaald volgens het principe "zuinig ruimtegebruik";

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen om tegen eind 2012 een concreet plan van aanpak uit te werken om de LSVI-tabellen aan te vullen met kensoortvereisten;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de doelgroepen een plan van aanpak heeft opgemaakt tot wijziging van de LSVI, waarin ook de aanvulling met de kensoortvereisten wordt opgenomen, dat dit plan van aanpak is opgenomen in de implementatienota;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 het belang van grensoverschrijdend overleg benadrukken;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies benadrukt dat tijdens de implementatiefase overleg met alle betrokkenen zal gebeuren, dus ook grensoverschrijdend overleg indien dit opportuun is om een optimalisatie van inspanningen en resultaat te verkrijgen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 ervoor pleiten dat er snel antwoord gegeven wordt op de vraag op welke manier het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden. Het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" moet meer duidelijkheid krijgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd, waarin werd uitgewerkt op welke wijze het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden en waarin het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" verder werd verduidelijkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 suggereren dat het duidelijk geografisch lokaliseerbaar probleem van de drinkwatervoorziening in principe gebiedsgericht oplosbaar moet zijn;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners bij de optimalisatie van de instandhoudingsdoelen binnen de werkgroep kalibratie, het belang van de drinkwaterwinnings en de socio-economische context in overweging genomen heeft en dat tijdens de implementatiefase gebiedsgericht oplossingen gezocht zullen worden voor eventuele resterende problemen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 van oordeel zijn dat in gebieden met groene bestemmingen of in eigendom van een bovenlokale overheid er gekozen moet worden om in die gebieden maximale, bijhorende aantallen vogelsoorten als doelstelling op te nemen in het licht van zuinig ruimtegebruik, efficiëntie en “sterkste schouders, zwaarste lasten”.

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de kalibratiewerkgroep via het principe ‘sterkste schouders-zwaarste lasten’ de doelstellingen zo veel mogelijk binnen de terreinen van de terreinbeherende verenigingen en overheden heeft gealloceerd, dat deze terreinen in het algemeen terreinen met groene bestemmingen zijn, dat door de toepassing van het ‘principe zuinig ruimtegebruik’ ook de soortendoelstellingen hierdoor maximaal aan deze terreinen werden toegewezen, dat het Agentschap voor Natuur en Bos er op wijst dat een maximale toewijzing van doelstellingen louter op basis van eigendom en bestemming ingaat tegen het principe zuinig ruimtegebruik, tegen de juridische bepalingen uit onder meer de habitatrichtlijn en tegen de ecologische vereisten van de soorten en dat soorten alleen maar tot doel kunnen gesteld worden indien er geschikt leefgebied voorkomt of een geschikt leefgebied binnen mogelijk is, waarbij ook rekening moet gehouden worden met de meta-populatiecriteria;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 vragen om de afgesproken werkwijze rond kwaliteitsnormen voor habitats te volgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de Vlaamse Overleggroep heeft afgesproken om de bedoelde habitatspecifieke kwaliteitsnormen te actualiseren en in samenwerking met de overlegpartners deze kwaliteitsnormen geherformuleerd heeft, dat deze geherformuleerde kwaliteitsnormen in voorliggend besluit werd opgenomen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in het gemeenschappelijke advies 06-2012/01-2012, omtrent het discussiepunt zwarte stern, tot de conclusie komen dat er nog steeds geen eenduidige aanpak bestaat om deze fundamentele discussie definitief op te lossen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos als reactie op bovenstaand gemeenschappelijke advies 06-2012/01-2012, omtrent het discussiepunt zwarte stern, argumenteert dat in de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen opgenomen werd dat voor de zwarte stern geen extra oppervlakte leefgebied nodig is naast de vooropgestelde extra oppervlakte Europees te beschermen habitats plus leefgebied van andere Europees te beschermen soorten en de algemene kwaliteitsverbetering ten gevolge van het huidige milieubeleid en dat Zwarte stern enkel werd aangemeld voor het SBZ-V De Ronde Put, waaruit het Agentschap voor Natuur en Bos concludeert dat het niet noodzakelijk is om doelstellingen voor de zwarte stern in het rapport Blak op te nemen;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 4.4 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, hierna de Habitatrictlijn te noemen.

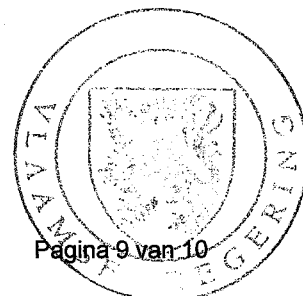
Art. 2. Het op de bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd, met de code BE2100019 aangemerkte gebied, genaamd 'Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats', dat ligt in de gemeenten Beerse, Rijkevorsel, Malle en Brecht, wordt aangewezen als speciale beschermingszone ter uitvoering van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen.

Het gebied is een complex van grotere open waterpartijen in de microcuesta van de kleien van de Kempen. Die waterpartijen bevinden zich in diverse stadia van verlanding met belangrijke overgangen van de historische voedselarme heidegronden naar de antropogene waterpartijen. De toponiemen Het Blak, Kievitsheide, Klokkeven, De Leeuwerik en De Volharding verwijzen enerzijds naar de historische vochtige heide, anderzijds naar de ontginningen. Zeer omvangrijke populaties van kamsalamander komen voor op tal van plassen.

De oppervlakte van de speciale beschermingszone bedraagt 697 ha. De speciale beschermingszone bestaat uit vijf deelgebieden.

Art. 3. §1. Het gebied wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande habitats van bijlage I van het Natuurdecreet, met vermelding van hun Natura 2000-code, waarbij het teken "*" aangeeft dat het een prioritaire habitat betreft in de zin van de Habitatrictlijn:

- 1° 2330 open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*soorten op landduinen;
- 2° 3130 oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de *Littorelletalia uniflorae* en/of de *Isoeto-Nanojuncetea*;
- 3° 3140 kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met benthische *Chara* spp. vegetaties;
- 4° 3150 van nature eutrofe meren met vegetatie van het type *Magnopotamion* of *Hydrocharition*;
- 5° 4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*;
- 6° 4030 droge Europese heide;
- 7° 7150 slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion*;

- 8° 9190 oude zuurminnende eikenbossen met *Quercus robur* op zandvlakten;
- 9° 91E0* alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

§2. Het gebied wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande soorten van bijlage II van het Natuurdecreet:

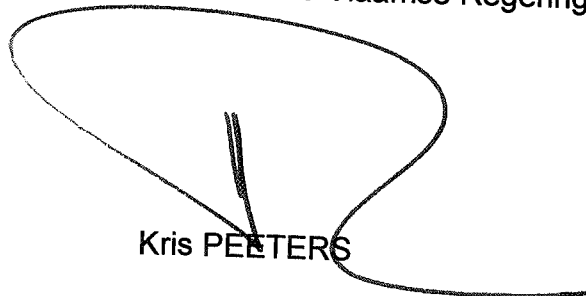
- 1° drijvende waterweegbree - *Luronium natans*;
- 2° kamsalamander - *Triturus cristatus*.

Art. 4. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, worden de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van het gebied 'BE2100019 Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats', vermeld in bijlage 2, gevoegd bij dit besluit, vastgesteld.

Art. 5. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

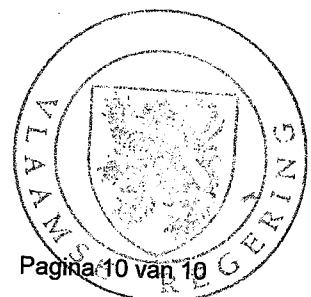

Joke SCHAUVLIEGE

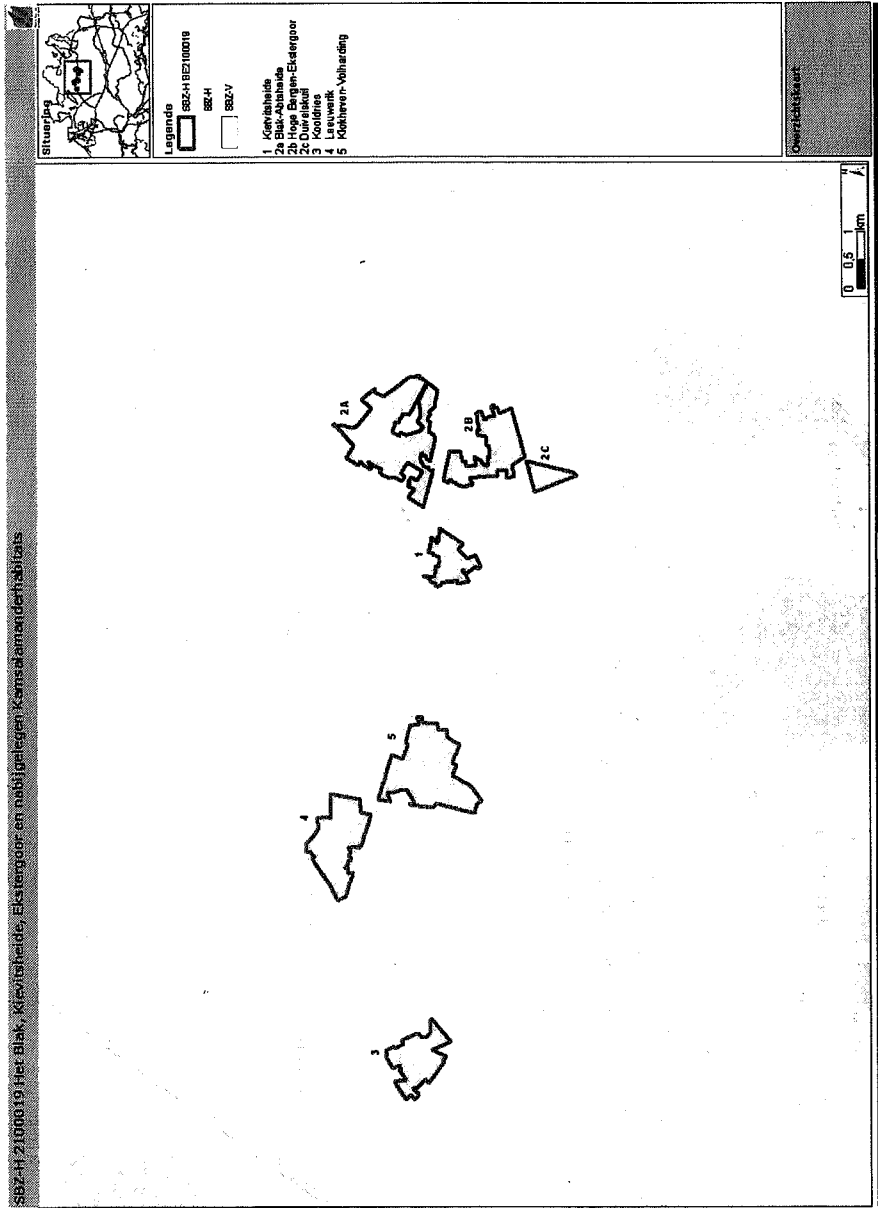
Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

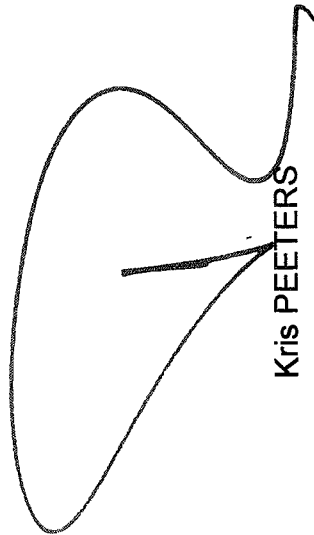
Bijlage 1. Situering van de speciale beschermingszone met de code BE2100019, genaamd 'Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats'

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2100019 Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats' en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

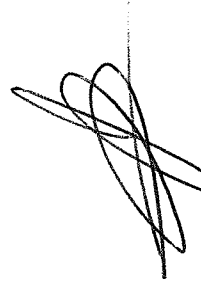
Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

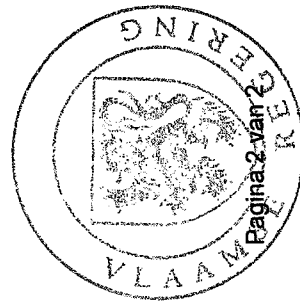
Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

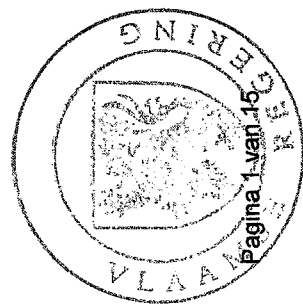
Joke SCHAUVLIEGE

Bijlage 2. De instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de speciale beschermingszone met code BE2100019, genaamd 'Het Blak, Kievitshede, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats'

I. Instandhoudingsdoelstellingen

Legende	
Symbool	Omschrijving
↑	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit.
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit.

I.1. Poelen, vennen en plassen

I.1.1. Beschrijving en doel op landschapsecologisch niveau:

Onder 'poelen en vennen' verstaan we kleine, ondiepe wateren. In het gebied betreft het onder meer waterlichamen die ontstaan zijn door oude, artisanale kleiontginningen, veedrinkpoelen, natuurlijke poelen en met het oog op natuurontwikkeling gegraven poelen. Anderzijds zijn er de plassen die groter en dieper zijn en allemaal ontstaan zijn door kleiontginning. Aan beide zijn specifieke Europees beschermde natuurwaarden (habitattypes en soorten) verbonden.

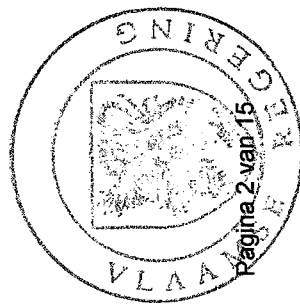
De poelen en vennen zijn vooral belangrijk voor de rijke amfibieënfauna: heikikker, poelkikker en kamsalamander. Voor het duurzaam voorkomen van deze soorten dient in eerste instantie gewerkt te worden aan inrichting en beheer van kerngebieden waar kwalitatief goed ontwikkelde voortplantingsgebieden en landhabitats samen voorkomen. Daarnaast dient er aandacht te zijn voor migratiemogelijkheden tussen populaties. De kamsalamander vraagt bijzondere aandacht omdat dit gebied 'zeer belangrijk' is voor het behoud van de Kamsalamander in Vlaanderen. Maar ook voor heikikker is aandacht nodig aangezien het voorkomen van de soort in het gebied wellicht nog niet ten volle gekend is en wellicht grote populaties voorkomen.

De oevers van heel wat plassen herbergen typische vegetaties die behoren tot het Europees beschermde habitattype 3130 - Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de *Littorelletalia uniflorae* en/of de *Isoëto-Nanojuncetea*. Het habitatrictijngebied is 'essentieel' voor dit habitattype en heeft dus een grote bijdrage aan het realiseren van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen voor dit habitat in Vlaanderen. Binnen het gebied is er meer dan 102 ha van dit habitat aanwezig. Hierin zijn zowel de eigenlijke oevervegetaties als de grote wateroppervlakken van de betreffende plassen begrepen. De kwalitatieve verbetering en de toename van de eigenlijke oevervegetaties vormen de basis bij het formuleren van doelen.

In het behoud en de verbetering van de kwaliteit van het habitattype spelen ook de bossen of heidegebieden er omheen een belangrijke rol aangezien deze als buffer/scherm fungeren ten aanzien van negatieve invloeden uit te omgeving.

De plassen spelen daarnaast ook een belangrijke rol voor eenden, ganzen, zwanen en steltlopers. Dit heeft vooral te maken met de rust op en nabij de plassen. Door het verbeteren van de kwaliteit van de plassen en het behoud van de rust kan de waarde van de plassen voor deze watervogels nog verhogen. De plassen zijn ook belangrijk voor vleermuizen die foerageren boven waterpartijen en hun zomerverblijfplaatsen hebben in bosgebieden.

I.1.2. Doel per habitat en soort:

Habitat	Oppervlakte doelstelling Doel	Kwaliteitsdoelstelling Doel
3130 - Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de Littorelletalia uniflorae en/of de Isoëtto-Nanojuncetea	↑ Doel is behoud van de actuele oppervlakte van het habitattypen van 102 ha. Een verduubeling van de feitelijke oppervlakte aan oeverkruidvegetaties wordt beoogd.	↑ Voor minstens 2 van de grote plassen waar het habitattypen voorkomt (deelgebied 2a, deelgebied 4, deelgebied 5) geleidelijk hellende oevers (verhouding 1:10). Dit in het bijzonder voor de zuidoostelijk gelegen oever van deze plassen. Kwalitatieve doelstelling is ook een natuurlijke trofie voor de betreffende plassen.
3150 - Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type Magnopotamion of Hydrocharition	= Behoud van de huidige oppervlakte van 1 ha.	↑ Helder, matig nutriëntenrijk (niet hypertroof) water met een matige stikstof- en fosforconcentratie en een min of meer neutrale tot matig alkalische pH Een vollediger ecosysteem met meer typische soorten.
Soort Drijvende waterweegbree - Luronium natans	Populatie doelstelling Doel ↑ Doelstelling is één grote aaneengesloten populatie of verschillende structureel samenhangende groeiplaatsen, samen meer dan 50 m ² en met meer dan 1.000 planten per populatie. Deze doelstelling dient behaald in deelgebied 5 Klokkeven-Volharding.	Kwaliteitseisen aan de leefgebieden Doel ↑ Initiëren van dynamische processen en voldoende zonlicht ter hoogte van de groeiplaatsen. Waterkwaliteit overeenkomstig de vereisten van het habitattypen

Heikikker - Rana arvalis

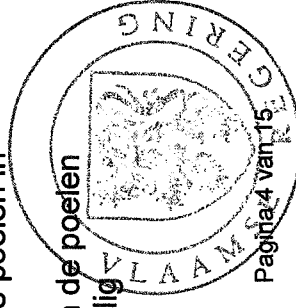
↑
Uitbreiding van de huidige populatie van Hoge Bergen – Ekstergoor (deelgebied 2b) tot een kernpopulatie (= minimaal 200 roepende mannetjes). Realisatie van satellietpopulaties hierrond. In geval dat aanwezigheid van deze soort in deelgebied 5 Klokkevensoort in Volharding wordt bevestigd, wordt ook hier een kernpopulatie (= minimaal 200 roepende mannetjes) voorop gesteld.

Er dient een complex van geschikte water- en landhabitats te worden gerealiseerd in de omgeving van Hoge Bergen-Ekstergoor. Dit dient een complex te zijn van vochtige heide, vochtig bos en oligotrofe wateren (minstens 5 geschikte poelen). Als richtcijfers moeten al deze habitats, inclusief het complex aan vennen, gelegen zijn op een onderlinge afstand van minder dan 1km. Een oppervlakte van ongeveer 10 ha dient optimaal ingericht te worden ten behoeve van deze soort. Uitbreidingskansen naar andere potentiële leefgebieden (satellietpopulaties) dienen behouden te worden (geen versnipperende ingrepen op een afstand van minder dan 1 km rond het leefgebied). Mocht blijken dat de soort effectief ook voorkomt in Volharding wordt ook daar een leefgebied, voornamelijk bestaande uit vochtige heide en vennen, tot doel gesteld.

Kamsalamander - Triturus cristatus

↑
Minimaal 3 populaties moeten uitgroeien tot voldoende grote kernpopulaties waar de soort duurzaam kan voorkomen. Dit wordt beoogd voor deelgebied 2b

↑
Er worden complexen beoogd van minstens 3 tot 5 geschikte poelen in de hiernaast genoemde deelgebieden. Hierbij zijn de poelen ingebed in een kleinschalig

Poelkikker - *Rana lessonae*

Hoge Bergen – Ekstergoor,
deelgebied 2a Blak-Abtsheide ter
hoogte van Pomp – Poelberg en
deelgebied 4 De Leeuwerik.

↑

Voor huidige populaties worden
duurzame kernpopulaties beoogd
(minimaal 200 roepende
mannetjes) in deelgebied 5
Volharding – Klokkeven en in de
omgeving van deelgebied 2a Blak-
Abtsheide. Deze laatste meer
specifiek in de Abtsheide en in de
Lage Heide (respectievelijk ten
zuiden en ten noorden van de
Rijkvorseiseweg).

Rosse vleermuis - *Nyctalus noctula*,
Watervleermuis - *Myotis daubentonii*;
Ruige dwergvleermuis - *Pipistrellus*
nathusii; Franjestaart - *Myotis natterii*

=
Minstens het behoud van de totale
oppervlakte aan
(zomer)verblijfplaatsen (=bossen)
en foerageergebieden (= alle
waterplassen, poelen en vennen in
het gebied).

landschap met bossen,
ruigtevegetaties, houtwallen en niet
tot weinig bemeste graslanden.
Binnen de kernpopulaties dient
eutrofiëring te worden vermeden.

↑

Er dienen maatregelen getroffen op
de locaties waar de soort voorkomt
zoals aanleg van nieuwe of de
herstel van bestaande
voortplantingsbiotopen. Een cluster
van minimaal 3 tot 5 geschikte
poelen dient gerealiseerd worden
beoogd.

Onderlinge verbondenheid van
populaties die voorkomen binnen
eenzelfde deelgebied (i.h.b.
deelgebied 2a).

Waterplassen die voor vleermuizen
bereikbaar zijn vanuit de
bosgebieden.

Bosgebieden met een goede
horizontale en verticale structuur.

Gericht beheer van bossen volgens
de Criteria voor Duurzaam

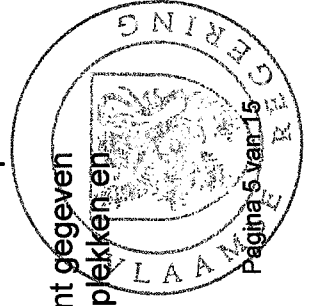
Bosbeheer (voor privé-

boseigendommen gelegen in VEN)
en via de beheervisie (voor het

Agentschap voor Natuur en Bos)

speelt hier in principe voldoende op
in.

Bijzondere aandacht dient gegeven
aan oude bomen, open plekken en

geleidelijke bosranden, vooral nabij
open waterpartijen.

1.2. Heiden

1.2.1. Beschrijving en doel op landschapsecologisch niveau:

In de Kempense kleiputten komen verschillende droge heidevegetaties, vochtige heide en stuifduinen voor. Het betreft de Europees beschermde habitats:

Habitatype 2330 - Open grasland met Corynephorus- en Agrostissoorten op landduinen;

Habitatype 4030 - Droge Europese heide;

Habitatype 4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix en

Habitatype 7150 - Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion.

De totale oppervlakte van deze habitatypes bedraagt momenteel ca. 26 ha. Deze oppervlakte komt gefragmenteerd voor in bijna alle deelgebieden van deze speciale beschermingszone behalve in deelgebied De Leeuwrik. Buiten het gegeven dat de totale oppervlakte aan heidehabitats klein is, is vooral het gegeven dat deze habitats heel gefragmenteerd voorkomen (eenheden doorgaans kleiner dan 2 ha) problematisch. Doordat de voorkomende heiderelicten sterk versnipperd voorkomen en weinig samenhangend zijn, ontbreken de habitattypische soorten of zijn deze erg zeldzaam.

De kwaliteit van de heidegebieden dient ook sterk te worden verbeterd. Verbossing en vergrassing door vegetatiesuccessie, waardoor voortdurend oppervlakte- en kwaliteitsverlies dreigt, zijn belangrijke aandachtspunten.

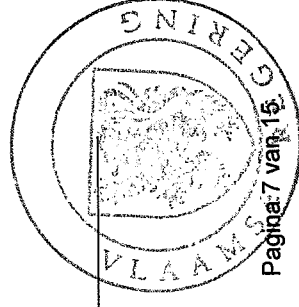
Om de heidehabitats voor het gebied te behouden en te voorzien in een goede kwaliteit wordt gestreefd naar grotere, aaneengesloten kernen. Binnen de grenzen van het habitatrictijgebied worden twee kerngebieden tot doel gesteld, samen met een oppervlakte van ca. 40 tot 50 ha. De totale beoogde oppervlakte van de heidehabitats in het gebied bedraagt 55 ha, zijnde 29 ha meer dan nu aanwezig is.

Hierbij wordt vertrokken van de belangrijkste heiderelicten. Deze zijn gelegen in deelgebied 5 Volharding-Klokkeven en in deelgebied 2a Blak-Abtsheide. Dit is vanuit beheer oogpunt gemakkelijker en kosten efficiënter dan volledig in te zetten op (louter) het behoud van de bestaande heiderelicten en zal ook kansen bieden aan habitattypische heidesoorten als klokjesgentiaan, groentje, levendbarende hagedis, boomleeuwerik en nachtzwaluw.

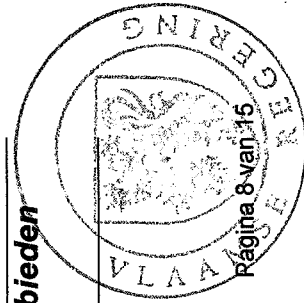
1.2.2. Doel per habitat en soort:

Oppervlakte-doelstelling

Kwaliteits-doelstelling

Habitat	Doel	Doel
2330 - Open grasland met Corynephorus- en Agrostissoorten op landduinen	=	De huidige oppervlakte in deelgebied 2c Duivelskuil wordt behouden (=1ha). Binnen de grenzen van het SBZ-H wordt geen verdere toename voorzien.
4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix & 7150 - Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion	↑	Actuele oppervlakte is 10 ha. Doelstelling is toename met 25 ha tot een totale oppervlakte van 35 ha. Toename (middels omvorming) wordt gezocht binnen deelgebied 2a (Lage heide-Abtsheide) deelgebied 2b Hoge Bergen-Ekstergoor en deelgebied 5 Klokkeven-Volharding.
4030 - Droge Europese heide	↑	Actuele oppervlakte is 15 ha, verspreid over vele habitatvlekken en vele deelgebieden. Doel is de versterking vanuit bestaande kernen van droge heide en/of kernen van andere habitats in de heidesfeer. Het doel is een totale oppervlakte van 19 ha droge heide met twee belangrijke kernen nl. in deelgebieden: (a) 2a (Lage heide-Abtsheide) (b) 5 Klokkeven-Volharding.
		↑
		Korte vegetaties, geen boomopslag en met voldoende dynamiek.
		↑
		Kwalitatief goed ontwikkelde heidegebieden: beperkte boomopslag, aandeel pijpenstrootje beperkt en pioniersstadia aanwezig (= habitatype 7150). Behoud van de bestaande goede lokale staat van instandhouding in de Duivelskuil (deelgebied 2c) en De Bonte Klepper (deelgebied 5).
		↑
		Met het oog op een hoge structuurrijkdom dienen alle ouderdomsstadia (van pionier- tot degeneratiestadium) aanwezig te zijn. Het aandeel pijpenstrootje en de verbossingsgraad dienen beperkt te zijn (overeenkomstig voldoende tot goede lokale staat van instandhouding).
Soort	Populatie-doelstelling	Kwaliteitseisen aan de leefgebieden
	Doel	Doel

Heikikker - Rana arvalis

↑

Het voorkomen van de soort hangt niet enkel af van de oppervlakte van vennen, poelen en plassen maar ook van de heidehabitats en bossen (landhabitat). De oppervlakte doelstellingen die vermeldt zijn onder deze twee laatste habitatclusters zijn in principe toereikend en dekkend voor de populatie doelstellingen van deze soort.

↑

Het voorkomen van de soort hangt niet enkel af van de kwaliteit van vennen, poelen en plassen maar ook van de heidehabitats en bossen (landhabitat). De kwaliteitsdoelstellingen die vermeldt zijn onder deze habitatclusters zijn in principe toereikend en dekkend voor de kwaliteitsdoelstellingen van deze soort.

Poelkikker - Rana lessonae

↑

Het voorkomen van de soort hangt niet enkel af van de oppervlakte van vennen, poelen en plassen maar ook van de heidehabitats en bossen (landhabitat). De oppervlakte doelstellingen die vermeldt zijn onder deze habitatclusters zijn in principe toereikend en dekkend voor de populatie doelstellingen van deze soort.

↑

Het voorkomen van de soort hangt niet enkel af van de kwaliteit van vennen, poelen en plassen maar ook van de heidehabitats en bossen (landhabitat). De kwaliteitsdoelstellingen die vermeldt zijn onder deze habitatclusters zijn in principe toereikend en dekkend voor de kwaliteitsdoelstellingen van deze soort.

I.3. Bossen

I.3.1. Beschrijving en doel op landschapsecologisch niveau:

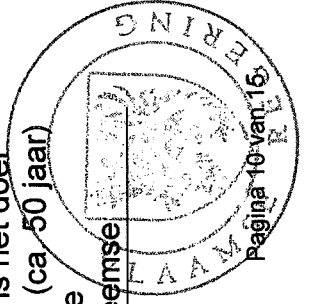
Een 250 ha in het gebied bestaat uit bos. In de deelgebieden Kievitsheide, Blak-Blakheide en Hoge Bergen-Ekstergoor gaat het vooral om naaldbos. In de andere deelgebieden overweegt loofhout. Zowel op droge als op natte gronden kunnen zich geleidelijk boshabitats ontwikkelen die behoren tot de Europees te beschermen boshabitats.

Op de natste gedeelten van het gebied treft men vooral "alluviale" bostypes aan. Deze bostypes komen verspreid in het gebied voor, maar meestal wel nabij of op oude ontginningslocaties waar de lagere ligging in het landschap een hogere bodemvochtigheid verklaart. Voor de alluviale boshabitats wordt het behoud van de oppervlakte en de kwaliteit van de bestaande habitatvlekken beoogd.

De zogenaamde oude, zuurminnende eikenbossen hebben de meeste kansen op de drogere gronden. De huidige droge boshabitats zijn nog relatief jong en danken hun ontstaan geschiedenis indirect aan de kleiontginning. Langs de randen van de ontginningslocaties groeien spontaan inheemse boomsoorten. De (korte) ontstaan geschiedenis verklaart ook de relatief beperkte ontwikkeling van flora en fauna en het enigszins versnipperde karakter van deze bossen. De verdere ontwikkeling van deze jonge loofbossen wordt tot doel gesteld (circa 50 ha). Daarnaast wordt een toename met 80 ha naar voor geschoven, met als richtwaarde voor bosuitbreiding 23 ha. De totale doelstelling van 130 ha kwalitatief oud zuurminnend eikenbos wordt beoogd in de deelgebieden Blak-Abtsheide (boscomplex Blakheide) en Hoge Bergen-Ekstergoor.

I.3.2. Doel per habitat en soort:

<i>Habitat</i>	<i>Oppervlakte</i> <i>doelstelling</i>	<i>Kwaliteits</i> <i>doelstelling</i>
9190 - Oude zuurminnende eikenbossen met Quercus robur op zandvlakten	↑ Actueel 50 ha + toename tot 130 ha, met als richtwaarde voor bosuitbreiding 23 ha. Deze toename zal gerealiseerd worden in de grotere aaneengesloten boscomplexen van de Blakheide	↑ Doel Voor de bestaande bossen met reeds een zekere affiniteit tot dit habitatype (ca. 50 ha) is het doel op middellange termijn (ca. 50 jaar) te komen tot een goede ontwikkelde, oude inheemse

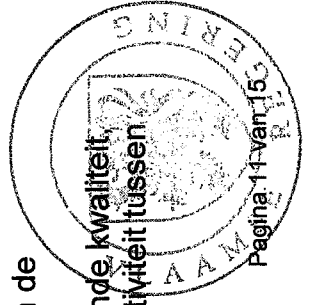

	(deelgebied 2a) en Hoge Bergen-Ekstergoor (deelgebied 2b).	bosbestanden met voldoende structuurrijkdom. Voor de bijkomende 80 ha worden binnen genoemde termijn gemengde bestanden beoogd met oude bomen (toekomstbomen), open plekken, geleidelijke bosranden.
91E0 - Bossen op alluviale grond met <i>Alnus glutinosa</i> en <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	= Minimaal het behoud van de bestaande oppervlakte (8,21 ha). De doelstelling kan gerealiseerd kunnen worden op domeinen van het ANB en private natuurvereniging.	= Minimaal het behoud van de bestaande kwaliteit.

Populatie-doelstelling		Kwaliteitseisen aan de leefgebieden
Soort	Doel	Doel
Rosse vleermuis - <i>Nyctalus noctula</i> , Waternvleermuis - <i>Myotis daubentonii</i> ; Ruige dwergvleermuis - <i>Pipistrellus nathusii</i> ; Franjestaart - <i>Myotis natterii</i>	= Zie onder 'poelen en vennen en plassen'.	↑ Zie onder 'poelen en vennen en plassen'.

1.4. Hierboven niet behandelde soorten:

Populatie-doelstelling		Kwaliteitseisen aan de leefgebieden
Soort	Doel	Doel
Laatvlieger - <i>Eptesicus serotinus</i>	= Behoud van de bestaande populaties	= Behoud van de bestaande kwaliteit van de leefgebieden, behoud van de connectiviteit tussen de gebieden.
Gewone dwergvleermuis - <i>Pipistrellus</i>	= Behoud van de bestaande populaties	= Behoud van de bestaande kwaliteit, behoud van de connectiviteit tussen

pipistrellus

de gebieden.

II. Prioriteiten:

1. Reddingsmaatregelen voor het leefgebied van de heikikker

De versterking van de resterende populaties van heikikker (Ekstergoor-Hoge Bergen en Volharding-Klokkeven) zodat ze voor de toekomst kan worden behouden. In deelgebied Volharding dienen specifieke acties te worden overwogen door het Agentschap voor Natuur en Bos (Volharding) en de wildebeheerseenheid actief in de omgeving van 'Klokkeven'.

Voor het nemen van maatregelen in deelgebied Ekstergoor-Hoge Bergen zal de aandacht liggen op de omgeving van de voormalige startbaan. Het gebied is in eigendom van het Agentschap voor Natuur en Bos. Maatregelen kunnen in principe op korte termijn worden opgestart.

2. Uitbreiding van het leefgebied voor de kamsalamander

Met het oog op het duurzaam behoud van de kamsalamander dienen de beste leefgebieden gericht te worden versterkt. O.m. dienen clusters van poelen te worden gerealiseerd die omgeven zijn door geschikt landhabitat (bosjes en houtkanten). Het Agentschap voor Natuur en Bos nam al een eerste initiatief in het deelgebied Hoge Bergen-Ekstergoor door het aanleggen van enkele poelen. Bijkomende inspanningen zijn nog nodig in andere delen van het habitatrictijengebied i.h.b. in de deelgebieden Blak-Abtsheide en De Leeuwerik. De mogelijkheden voor samenwerking met privé-eigenaars (o.a. landbouwers) dient hierbij onderzocht.

3. Ontwikkeling van heidekernen

Voor de realisatie van de twee beoogde heidekernen – samen met een oppervlakte van 55 ha – wordt gemikt op de deelgebieden: (a) Klokkeven-Volharding en (b) Blak-Abtsheide. Beide vereisen samenwerkingsverbanden (Voor a/ tussen ANB, Natuurpunt en de wildebeheerseenheid actief te Klokkeven, voor b/ tussen het Agentschap voor Natuur en Bos en kleiontginners).

4. Omvorming bestaande naaldbossen naar zuurminnende eikenbossen

Naaldbossen in deelgebieden Blak-Abtsheide (boscomplex Blakheide) en Hoge Bergen-Ekstergoor, moeten door gericht beheer worden omgevormd naar de nagestreefde loofbossen op droge zandgronden. Voor de bossen, beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos (Hoge Bergen en Abtsheide), wordt er van uitgegaan dat op termijn minimaal 80% van de bosoppervlakte zal evolueren in de gewenste richting door de toepassing van de bestaande beheervisie van het Agentschap. In de private bossen gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk kan omvorming gerealiseerd worden via de toepassing van de Criteria Duurzaam Bosbeheer. Minimaal 20% Europees boshabitat wordt hierdoor gerealiseerd in deze naaldbossen.

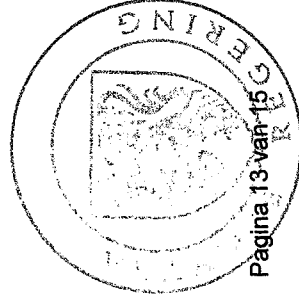
5. Ontsnipperende maatregelen voor amfibieën

Voor het duurzaam voorkomen van amfibieën is het belangrijk dat deze vrij kunnen migreren. De samenhang tussen populaties moet zo goed mogelijk worden bewaard en waar mogelijk worden hersteld of versterkt. Mogelijkerwijze moeten ontsnipperende maatregelen genomen worden t.h.v. bestaande wegen of bij de aanleg van nieuwe weginfrastructuur. Beter inzicht is nodig in het voorkomen van populaties van de tot doel gestelde amfibieën zodat de meest efficiënte ontsnipperende maatregelen kunnen worden genomen.

6. Kwaliteitsverbetering oeverzones plassen

Voor het verhogen van natuurwaarden in de plassen is een herprofilering van één of meerdere kleiputten noodzakelijk. Het resultaat moet een toename van het Europees habitat 3130 (de oeverkruidvegetaties) zijn. De grote plassen in het habitatrictlijngebied lenen zich hiertoe het best. Ze zijn gedeeltelijk in eigendom van het Agentschap voor Natuur en Bos (Volharding) en gedeeltelijk in private handen (De Leeuwerik, Het Blak). Om de doelstelling te bereiken moet naar samenwerking gezocht worden.

7. Beperking van de invloed vanuit landbouwenclaves aanpalend aan Volharding en de Abtsheide.

Instroom van nutriënten (vermesting) naar de, van nature mineraal- en voedselarme, plassen van de Volharding dient opgeheven te worden. Verder is de landbouwenciave in de Abtsheide volledig omgeven door habitatrictlijngebied¹. De invloed van dit gebied op de tot doel gestelde natuurwaarden in het habitatrictlijngebied dient in kaart te worden gebracht. Indien de landbouwenciave de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied – en in het bijzonder de heidedoelstellingen – in het gedrang zou brengen, zijn specifieke acties nodig. Indien impact op landbouwgebruik voorkomt, zou dit via bestaande instrumenten vergoed kunnen worden.

¹ De landbouwenciave maakt ook deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk.

Bovendien kan in sommige gevallen ook de landbouw een bijdrage leveren aan de realisatie van de natuurdoelen (dus niet alleen probleemoplossend) en hiervoor een vergoeding ontvangen. Sowieso dient steeds in overleg met belanghebbenden een oplossing gezocht.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2100019 Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamanderhabitats' en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

Joke SCHAUVLIEGE

